МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ННІ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ
КАФЕДРА ГЕОМАТИКИ, ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
_____ Олександр ГАЛИЧ
«__» вересня 2026 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма Землеустрій та планування територій

спеціальність G 18 Геодезія та землеустрій

галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Полтава 2026

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Землеустрій та планування територій»
спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій
другий (магістерський) рівень вищої освіти

Мова викладання: державна

Розробники:
Шевчук С.М., д.геогр.н., професор, завідувач кафедри геоматики, землеустрою та планування територій;
Гапон С.В., д.б.н., професор, професор кафедри геоматики, землеустрою та планування територій;
Нагорна С.В. к.с-г.н, доцент кафедри геоматики, землеустрою та планування територій;
Чувпило В.В. к.н. з держ. упр., доцент кафедри геоматики, землеустрою та планування територій;
Куришко Р.В., ст. викл. кафедри геоматики, землеустрою та планування територій;
Лахматова Ольга, начальник Управління сертифікації Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, м. Київ.

Гарант освітньої програми «Землеустрій та планування територій»

«_01_» вересня 2026 року _____ Сергій ШЕВЧУК

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри _геоматики, землеустрою та планування територій

Протокол «01» вересня 2026 року № _1__

Завідувач кафедри геоматики,
землеустрою та планування територій _____ Сергій ШЕВЧУК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Геодезія та землеустрій»

протокол «01 » вересня_2026 року № _1__

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності
«Геодезія та землеустрій» _____ Світлана НАГОРНА

ПДАУ, 2026

ВСТУП

Наскрізна програма практики розроблена згідно Стандарту вищої освіти, освітньо-професійної програми Землеустрій та планування територій і навчального плану підготовки здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G 183 Геодезія та землеустрій

Метою практики є:

– набуття студентами компетентностей, на основі отриманих в Університеті теоретичних знань, для прийняття самостійних рішень у виробничих умовах та досягнення програмних результатів навчання;

– оволодіння сучасними методами, навичками, вміннями та формами організації праці у сфері майбутньої професійної діяльності;

– виховання потреби систематично поповнювати свої знання, розвивати вміння й удосконалювати навички, застосовувати їх у майбутній професійній діяльності.

Завдання практики:

– поглиблення, систематизація і закріплення теоретичних знань, одержаних у процесі теоретичного навчання;

– ознайомлення та набуття навичок роботи з приладами, обладнанням і програмними продуктами в професійній діяльності;

– формування навичок прийняття самостійних рішень на певних ділянках роботи (чи з конкретних питань) у виробничих умовах;

– формування навичок відповідальності за результати своєї діяльності;

– освоєння сучасних технологій і виробничих процесів та збір фактичного матеріалу для виконання індивідуальних завдань, підготовки кваліфікаційної роботи тощо.

Проходження практики сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 1 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 2 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 3 Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК 4 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6 Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 7 Здатність нести відповідальність за результати та якість виконуваної роботи.

Фахових компетентностей:

ФК 1 Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

ФК 2 Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

ФК 3 Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв’язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК 4 Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК 5 Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

ФК 6 Здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ФК 7 Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

ФК 8 Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

ФК 9 Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

ФК 10 Здатність здійснювати професійну, інноваційну та проєктну діяльність в сфері землеустрою та планування територій на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Програмних результатів навчання:

РН 1 Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН 2 Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН 3 Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН 4 Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН 5 Створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацювати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою

РН 6 Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готовити тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

РН 7 Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

РН 8 Розробляти і керувати проєктами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

РН 9 Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

РН 10 Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проєктної діяльності.

РН 11 Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

РН 12 Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН 13 Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

РН 14 Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми

РН 15 Володіти навичками розробляти та впроваджувати плани та програми просторового планування, складати проєкти дизайну територій з урахуванням впливу природних і соціально-економічних умов та інших чинників.

1. ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Землеустрій та планування територій» другого (магістерського) ступеня вищої освіти спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій денної форми навчання 2025 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види, назви і обсяги практик здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Землеустрій та планування територій другого (магістерського) ступеня вищої освіти зі спеціальності 193 Геодезія та землеустрій

№ з/п	Назва практики	Семестр	Тривалість практики	
			кредитів ЄКТС	Годин
Виробнича практика				
1	Виробнича практика	2	6	180
Переддипломна практика				
2	Переддипломна практика	3	6	180

1.1. Виробнича практика

Метою виробничої практики є формування в умовах виробництва професійних навичок і здібностей зі спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій на основі використання теоретичних та практичних знань отриманих під час навчання; розширення, поглиблення, систематизація та закріплення практичних навичок і вмінь студентів, необхідних для майбутньої фахової діяльності за допомогою безпосереднього виконання (або участі у виконанні) професійних завдань із землеустрою та планування територій, перевірка професійної готовності майбутнього фахівця до здатності розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Завданням виробничої практики є:

– набуття компетентностей за напрямами майбутньої професійної діяльності при вирішенні науково-практичних, інформаційно-пошукових і інших завдань;

– поглиблення навичок роботи із геодезичними приладами, геоінформаційними системами та технологіями;

– удосконалення методик і технологій проведення польових та камеральних геодезичних, топографічних, картографічних, землевпорядних, кадастрових планувальних та інших робіт; способів обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою, обробки польових геодезичних, кадастрових та інших даних;

– вміння застосування спеціалізованого програмного забезпечення для створення та розвитку інфраструктури геопросторових даних, формування навичок опрацьовувати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою;

– набуття навичок роботи в польових умовах, досвіду організаторської діяльності та роботи із замовниками й виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції у сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори;

– відпрацювання методик розробки і управління проєктами (складовими проєктів) із землеустрою та планування територій, заходів із охорони земель;

– формування вмінь оцінювати результати власної роботи та роботи інших, нести відповідальність за результати своєї роботи, вміння їх відстоювати та захищати.

Проходження виробничої практики сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 7. Здатність нести відповідальність за результати та якість виконуваної роботи.

Фахових компетентностей:

ФК 2. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

ФК 5. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

ФК 7. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

ФК 9. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

ФК 10. Здатність здійснювати професійну, інноваційну та проєктну діяльність в сфері землеустрою та планування територій на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Програмних результатів навчання:

РН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН 3. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН 6. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готовити тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

РН 7. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

РН 8. Розробляти і керувати проєктами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

РН 9. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

РН 11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

РН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН 13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об’єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

1.2. Переддипломна практика

Мета практики – завершення формування у випускника професійних практичних компетентностей зі спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій, визначених Стандартом вищої освіти, необхідних для роботи на підприємствах, застосування отриманих професійних знань, поглиблення та закріплення теоретичних положень із фахових дисциплін, завершення збору матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи, виробнича перевірка її теоретичних положень та напрацювання відповідних рекомендацій із упровадження результатів кваліфікаційної роботи.

Основними завданнями переддипломної практики є:

- поглиблення та закріплення теоретичних знань із землеустрою та планування територій, ознайомлення з геодезичними роботами при землеустрої шляхом самостійного виконання окремих видів землевпорядних, земельно-кадастрових робіт;
- ознайомлення з організаційною структурою науково-дослідних та проектних інститутів землеустрою, структурних підрозділів Держгеокадастру України регіонального рівня, землевпорядних організацій, які мають ліцензію на виконання землевпорядних, геодезичних, кадастрових та оціночних робіт, з видами та змістом виконуваних робіт;
- набуття здобувачами практичних навичок щодо виконання проектно-вишукувальних робіт при складанні різних за змістом землевпорядних та земельно-оціночних робіт, збір, вивчення і оцінка економічних, статистичних, планово-картографічних та інших матеріалів, встановлення /поновлення/ на місцевості меж, геодезичні зйомки та коректування планів землекористувань і землеволодінь, а також організації використання, охорони земельних ресурсів у конкретній природно-кліматичній зоні;
- вивчення практичного досвіду щодо проведення землевпорядних, земельно-кадастрових робіт з питань обліку кількості і якості земель, грошової оцінки земельних ділянок, їх державної реєстрації, паювання сільськогосподарських угідь, складання проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, формування землеволодінь і землекористувань, консервації земель та ін.;
- засвоєння прав, обов'язків посадових осіб, фахівців різних рівнів, вивчення трудового законодавства землевпорядної служби;
- формування навичок розробки планів та програм просторового планування, складання проєктів дизайну територій із урахуванням впливу природних і соціально-економічних умов та інших чинників;
- збір необхідних матеріалів для успішної розробки кваліфікаційної роботи; перевірка її теоретичних положень в умовах виробничої діяльності, напрацювання рекомендацій щодо упровадження результатів кваліфікаційної роботи у виробничий, управлінський і т. д. процеси.

Проходження переддипломної практики сприяє формуванню:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 3. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність нести відповідальність за результати та якість виконуваної роботи.

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

ФК 2. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

ФК 3. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК 4. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК 6. Здатність розробляти і реалізовувати проєкти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ФК 8. Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

ФК 9. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

ФК 10. Здатність здійснювати професійну, інноваційну та проєктну діяльність в сфері землеустрою та планування територій на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Програмних результатів навчання:

РН 1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН 3. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН 4. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН 8. Розробляти і керувати проєктами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

РН 10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проєктної діяльності.

РН 11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

РН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН 13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

РН 14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми

РН 15. Володіти навичками розробляти та впроваджувати плани та програми просторового планування, складати проєкти дизайну територій з урахуванням впливу природних і соціально-економічних умов та інших чинників.

2. ЗМІСТ ПРАКТИК

2.1. Виробнича практика

Зміст практики визначається з урахуванням специфіки бази практики.

Зміст практики на базі підприємств (установ, організацій), основним видом діяльності яких є геодезичні роботи.

Тема 1. Діяльність підприємств, установ та організацій у галузі геодезії. характеристика підприємства (установи, організації). Аналіз діяльності підприємства, установи чи організації. Структура підприємства, установи чи організації. Напрями діяльності підприємства, установи чи організації. Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність підприємства, установи чи організації. Посадові обов'язки співробітників підприємства, установи чи організації. Нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства, установи чи організації. Організація охорони праці на підприємстві в установі чи організації.

Тема 2. Технології геодезичного моніторингу. Побудова і дослідження моделей об'єктів і процесів, їх застосування для створення інновацій у сфері геодезії. Створення та розвиток інфраструктури геопросторових даних, опрацювання та оприлюднення геопросторових даних та метаданих, що

стосуються геодезії. Обґрунтування вибору обладнання, технологій і процесів проведення геодезичного моніторингу об’єктів. Комплексний аналіз і оцінювання стану об’єктів геодезії. Обстеження, випробування, діагностика, моніторинг об’єктів геодезії.

Тема 3. Проєкти в геодезії. Планування робіт із геодезії. Розробка проєктів із геодезії з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії. Оцінка економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів проєктів із геодезії. Підготовка технічних завдань, заявок на фінансування проєктів із геодезії.

Тема 4. Управління виробництвом. Розв’язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії. Аналіз альтернатив і ризиків геодезичного виробництва. Співпраця із замовниками та виконавцями робіт та послуг. Підготовка тендерних пропозицій у сфері геодезії. Розробка і впровадження заходів з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного виробництва. Захист інтелектуальної власності, комерціалізація результатів діяльності.

Тема 5. Індивідуальне завдання. Залежно від професійного спрямування, обраного напряму наукових досліджень, тематики майбутньої кваліфікаційної роботи чи особистих побажань здобувач освіти має розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напряму оперативного та перспективного управління підприємства, установи чи організації.

Зміст практики на базі підприємств (установ, організацій), основним видом діяльності яких є геоінформаційні системи та технології.

Тема 1. Діяльність підприємств, установ та організацій у галузі геоінформаційних систем та технологій. Аналіз діяльності підприємства, установи чи організації. Структура підприємства, установи чи організації. Напрями діяльності підприємства, установи чи організації. Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність підприємства, установи чи організації. Посадові обов’язки співробітників підприємства, установи чи організації. Нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства, установи чи організації. Організація охорони праці на підприємстві в установі чи організації.

Тема 2. Технології геоінформаційного моніторингу. Побудова і дослідження моделей об’єктів і процесів, їх застосування для створення інновацій у сфері геоінформаційних систем та технологій. Створення та розвиток інфраструктури геопросторових даних, опрацювання та оприлюднення геопросторових даних та метаданих. Обґрунтування вибору обладнання, технологій і процесів геоінформаційного моніторингу обєктів геодезії, землеустрою та планування територій. Геоінформаційний аналіз і оцінка стану об’єктів геодезії та землеустрою. Технології геоінфромаційного обстеження, випробування, діагностики, моніторингу об’єктів геодезії та землеустрою.

Тема 3. Проєкти із геоінформаційних систем та технологій. Планування робіт із геоінформаційних систем та технологій. Розробка проєктів із геоінформаційних систем та технологій з урахуванням технологічних умов та

вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою. Оцінка економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів проєктів із геоінформаційних систем та технологій. Підготовка технічних завдань, заявок на фінансування проєктів із геоінформаційних систем та технологій.

Тема 4. Управління виробництвом. Розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геоінформаційних систем та технологій. Аналіз альтернатив і ризиків діяльності у сфкрі геоінформаційних систем та технологій. Співпраця із замовниками та виконавцями робіт і послуг. Підготовка тендерних пропозицій у сфері геоінформаційних систем та технологій. Розробка і впровадження заходів з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування діяльності у сфері геоінформаційних систем та технологій. Захист інтелектуальної власності, комерціалізація результатів діяльності.

Тема 5. Індивідуальне завдання. Залежно від професійного спрямування, обраного напряму наукових досліджень, тематики майбутньої кваліфікаційної роботи чи особистих побажань здобувач освіти має розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напряму оперативного та перспективного управління підприємства, установи чи організації.

Зміст практики на базі підприємств (установ, організацій), основним видом діяльності яких є землеустрій та кадастр.

Тема 1. Діяльність підприємств, установ та організацій у галузі землеустрою та кадастру. Аналіз діяльності підприємства, установи чи організації. Структура підприємства, установи чи організації. Напрями діяльності підприємства, установи чи організації. Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність підприємства, установи чи організації. Посадові обов'язки співробітників підприємства, установи чи організації. Нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства, установи чи організації. Організація охорони праці на підприємстві в установі чи організації.

Тема 2. Технології землеустрою та кадастру. Побудова і дослідження моделей об'єктів і процесів, їх застосування для створення інновацій у сфері землеустрою та кадастру. Створення та розвиток інфраструктури геопросторових даних, опрацювання та оприлюднення геопросторових даних та метаданих, що стосуються землеустрою та кадастру. Обґрунтування вибору обладнання, технологій і процесів проведення моніторингу об'єктів землеустрою та кадастру. Комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів землеустрою та кадастру. Обстеження, випробування, діагностика, моніторинг об'єктів землеустрою та кадастру.

Тема 3. Проєкти із землеустрою та кадастру. Планування робіт із землеустрою та кадастру. Розробка проєктів із землеустрою та кадастру з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері землеустрою та кадастру. Оцінка економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів проєктів із землеустрою та кадастру. Підготовка технічних завдань, заявок на фінансування проєктів із землеустрою та кадастру.

Тема 4. Управління виробництвом. Розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері землеустрою та кадастру. Аналіз альтернатив і ризиків діяльності у сфері землеустрою та кадастру. Співпраця із замовниками та виконавцями робіт та послуг. Підготовка тендерних пропозицій у сфері землеустрою та кадастру. Розробка і впровадження заходів з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування діяльності із землеустрою та кадастру. Захист інтелектуальної власності, комерціалізація результатів діяльності.

Тема 5. Індивідуальне завдання. Залежно від професійного спрямування, обраного напряму наукових досліджень, тематики майбутньої кваліфікаційної роботи чи особистих побажань здобувач освіти має розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напряму оперативного та перспективного управління підприємства, установи чи організації.

Зміст практики на базі підприємств (установ, організацій), основним видом діяльності яких є планування територій та управління землекористуванням.

Тема 1. Діяльність підприємств, установ та організацій у сфері планування територій та управління землекористуванням. Аналіз діяльності підприємства, установи чи організації. Структура підприємства, установи чи організації. Напрями діяльності підприємства, установи чи організації. Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність підприємства, установи чи організації. Посадові обов'язки співробітників підприємства, установи чи організації. Нормативно-правове забезпечення діяльності підприємства, установи чи організації. Організація охорони праці на підприємстві в установі чи організації.

Тема 2. Технології планування територій та управління землекористування. Побудова і дослідження моделей об'єктів і процесів, їх застосування для створення інновацій у сфері планування територій та управління землекористуванням. Створення та розвиток інфраструктури геопросторових даних, опрацювання та оприлюднення геопросторових даних та метаданих, що стосуються планування територій та управління землекористуванням. Обґрунтування вибору обладнання, технологій і процесів комплексного планування територій громад. Комплексний аналіз і оцінювання стану управління землекористуванням у громадах. Обстеження, випробування, діагностика, моніторинг планів розвитку громад та систем управління землекористуванням.

Тема 3. Проєкти із планування територій та управління землекористування. Планування робіт із планування територій та управління землекористуванням. Розробка проєктів із планування територій та управління землекористуванням з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері землеустрою та планування територій. Оцінка економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів проєктів із планування територій та управління землекористуванням. Підготовка

технічних завдань, заявок на фінансування проєктів із планування територій та управління землекористуванням.

Тема 4. Управління виробництвом. Розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері планування територій та управління землекористуванням. Аналіз альтернатив і ризиків діяльності із планування територій і землекористування. Співпраця із замовниками та виконавцями робіт та послуг. Підготовка тендерних пропозицій у сфері планування територій та землекористування. Розробка і впровадження заходів з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування діяльності із планування територій та землекористування. Захист інтелектуальної власності, комерціалізація результатів діяльності.

Тема 5. Індивідуальне завдання. Залежно від професійного спрямування, обраного напряму наукових досліджень, тематики майбутньої кваліфікаційної роботи чи особистих побажань здобувач освіти має розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напряму оперативного та перспективного управління підприємства, установи чи організації.

2.2. Переддипломна практика.

Зміст практики визначається з урахуванням завдання на кваліфікаційну роботу та орієнтований на розробку пропозицій щодо розв'язання спеціалізованих завдань та проблем геодезії та землеустрою.

Тема 1. Пошук і систематизація інформаційно-аналітичних матеріалів управлінського і виробничого забезпечення діяльності організації (бази практики). Дослідження нормативно-правових джерел забезпечення ефективного функціонування організації чи об'єкту (бази практики), які потребують землеустрою. Вибір і застосування методів збору та обробки інформації із геодезії та землеустрою, її систематизація і класифікація відповідно до мети кваліфікаційної роботи. Зміст проектно-дослідних робіт на об'єктах, що потребують землеустрою та планування територій. Способи оформлення завдання для проектування, оцінки земель, узгодження завдання.

Тема 2. Аналіз фактичного стану досліджуваного об'єкту (адміністративного району, організації чи підприємства, земель певного цільового або функціонального використання, земельної ділянки), (відповідно до індивідуального завдання). Аналітичний огляд наукової, науково-технічної, нормативної, актуальної дискусійної літератури, законодавчої і нормативно-правової бази з питань геодезії, землеустрою та планування територій (у тому числі споріднених напрямів, як то дистанційне зондування Землі, геоінформаційні системи та технології, земельний кадастр, також аналізу окремих операцій і елементів технологічного процесу землевпорядкування, землевпорядного проєктування тощо) з обраної проблематики кваліфікаційної роботи, а також проблемно-орієнтованих матеріалів відповідно до поставлених у роботі завдань. Аналіз використання земельного фонду, містобудівної документації, комплексних планів розвитку досліджуваної територіальної одиниці. Методика виконання проєктно-оцінювальних робіт із землеустрою та планування територій.

Тема 3. Збір фактичного матеріалу, пов'язаного з діяльністю організації або зі здійсненням певного напряму роботи, характеристика об'єкту дослідження в руслі проблеми, яка вивчається. Накопичення матеріалу, структурування та обробка даних для проблемно-пошукового аналізу й обґрунтування пропозицій. Розрахунок (опис) технологічного процесу із землеустрою та планування територій або інших споріднених напрямів. Оформлення проектно-оціночних рішень із землеустрою та планування територій. Реалізація розробленої керівником практики від кафедри згідно теми індивідуального завдання (кваліфікаційної роботи) програми дослідження.

Тема 4. Обґрунтування шляхів розв'язання науково-практичної проблеми (відповідно до індивідуального завдання). Формулювання пропозицій науково-практичного характеру щодо розв'язання конкретної проблеми у різних ланках структури організації (підприємства, установи). Техніко-економічне обґрунтування ефективності розроблених проєктних рішень. Перевірка теоретичних положень в умовах виробничої діяльності, напрацювання рекомендацій щодо упровадження результатів кваліфікаційної роботи у виробничий, управлінський і т. д. процеси.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика здобувачів освіти Полтавського державного аграрного університету (далі – Університету) проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики студентів освітньо-професійної програми Землеустрій та планування територій другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичні особи, які проводять незалежну професійну діяльність, органи державної влади і місцевого самоврядування, громадські формування, об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програми практики.

Виробнича практика проводяться на базах практики. Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти, повинні відповідати наступним вимогам:

– наявність структурних підрозділів, напрям діяльності яких відповідає спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій;

– здатність забезпечити виконання програми практики;

– забезпечення кваліфікованого керівництва практикою здобувачів вищої освіти;

– забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;

– надання здобувачам вищої освіти на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає

програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);

– надання здобувачам вищої освіти права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);

– можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Землеустрій та планування територій другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G 18 Геодезія та землеустрій є:

– розроблення наскрізної і робочих програм практик;
– визначення баз практик;
– укладання договорів про проведення практики здобувачів вищої освіти між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);
– розподіл здобувачів вищої освіти за базами практики;
– підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики здобувачів вищої освіти, потреби в обладнанні, матеріалах тощо;
– призначення керівників практики;
– складання індивідуальних завдань на практику;
– проведення настановчих зборів здобувачів освіти перед практикою;
– підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
– інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики навчального відділу, в навчально-науковому інституті – директор інституту, на кафедрі – завідувач кафедри.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Заходи, пов’язані з організацією практики здобувачів вищої освіти, визначаються наказом ректора Університету про проведення практики.

Виробнича / переддипломна практика здобувачів вищої освіти проводиться у виробничих умовах у період, що забезпечує можливість виконання здобувачами вищої освіти всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення

студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо) розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Керівник виробничої / переддипломної практики від кафедри:

– розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;

– забезпечує якість проходження практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;

– розробляє та видає індивідуальні завдання здобувачам вищої освіти;

– контролює своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до баз практики;

– здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;

– проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;

– перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами;

– подає на кафедру звіт керівника виробничої / переддипломної практики;

– здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Керівник практики від бази практики:

– здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;

– знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;

– повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом-практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;

– контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;

– після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Здобувачів вищої освіти, які проходять виробничу / переддипломну практику, зобов’язані:

– з’явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;

– пройти цільовий інструктаж з охорони праці;

– отримати документи для проходження практики;

– ознайомитися з програмою практики;
– отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;
– своєчасно прибути на базу практики;
– дотримуватися правил охорони праці на підприємстві (в установі, організації тощо);
– виконувати завдання, передбачені програмою практики;
– підготувати звітну документацію з практики;
– своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК І ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення періоду практики здобувачів вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Індивідуальне завдання видається здобувачам вищої освіти з метою набуття ними під час практики умінь та навичок самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних питань. Індивідуальне завдання відображено у робочій програмі практики.

Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики та інші.

За результатами проходження **виробничої / переддипломної практики** студентом подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У щоденнику практики здобувач вищої освіти у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов’язково підписується керівниками практики.

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики наводяться у робочій програмі практики

Звіт з виробничої / переддипломної практики захищається здобувачами вищої освіти перед комісією, яка призначена наказом ректора Університету.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з виробничої / переддипломної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками виробничої / переддипломної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів із практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі: оцінки результатів проходження практики, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики; оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики; оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації здобувачами вищої освіти результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, конференції та інших заходах, а загальні підсумки – на вченій раді навчально-наукового інституту та Університету.